

הענין: הנהגות
לשון

הנהגות: הנהגות
לשון

בטי"ד. ש"פ משפטים, פ' שקלים, מפר"ח וער"ח ארז החשי"מ.

וזו יחזנו כל העובר על הפקודים מחצית השקל בשקל הקודש עשרים גרה השקל

מחצית השקל תרומה ליה וגו' ומסיים: לכפר על גמשתוכם ומדייק

בהמאמר ד"ש משפטים ופי שקלים חרי"פ (פרי"ח), צדלה"ב מדר"ע בס' מחצית

השקל, שאומר מחצית השקל בשקל הקודש, וכופל עוד מחצית השקל תרומה ליה.

גמ' מדר"ע עשרים גרה השקל, שה"י צריך ליתן רק מחצית השקל. גם צדלה"ב מ"ש

לכפר על גמשתוכם וכמו שממשיך ומבאר שם דענין מחצית השקל הוא לכפר על

חטא העגל, וצדלה"ב מזה מעלת מחצית השקל כי"כ שמהכפר על החטא. ויש להוסיף

כזה (בתור הערה בד"א"פ) דחטא העגל הוא חטא כללי והוא המקור השורש לכל

והחטאים ועונות ופשעים וכדאמרא בנמצא דכשעת מ"ח פסקה והמהו (שהטיל נו"ש

בתורה, ואורי חטא העגל חודה: והגם שלא חודה לגמרי כמו שהיתה לפני זה,

שה"י גם אחרי חטא העגל נשארו ענין הבחירה בעם ישראל, ובנו בחרות, בהגות

והחומר הנדמה בחומריותו לגופות אמות העולם (ראה בנמצא ש"ס מפני מה

עבדים מזהמים כ"ל) מ"מ הרי חטא העגל הוא החטא הכללי, ועליו חתי"ב ופי"ס

פסקי (על כל חטא) ומקודי וכ"ל. ולפי זה דרוש ביאר ציבור מזה מעלת מחצית

השקל שמהכפר על חטא זה והנה מחזורמה זו (ומחצית השקל) קנו את הקרבנות

ציבור במשך כל השנה, דענין הקרבנות עתה הוא ענין התפלה וכמדר"ע חפלות

במקום קרבנות תקנות, ומה מוכן, דענין מחצית השקל ישנו ג"כ בעבודת התפלה.

כ' ולרפ"ן כ"י, ממשיך לומר בהמאמר ענין התפלה, ומבאר ע"ז מארז"ל, אין

עומדן להחמיל אלא מתוך כבוד ראש. ויש להוסיף כזה ע"פ מ"ש בתוס'

במס' מנחות, שהלשון אין כ"ר אלא כ"ר בא למעט שפסול אטילו בדיעבד וכן הוא

(1) חטא ל' י"ג

(2) שם טו

(3) ד"ה י' חטא ג' זה יחזו (מזה) פ"ח ע' רמ"ג ואילו

(4) שקלים פ"ב ה"ג. תחומא חטא י'.

(5) שבת פ"ט א' ע"ז כ"ב.

(6) וז"ל נ"ב ב' פ"ב. ה"ב ק"ג ב' ועוד. וראה גם תרי"ג פ"י.

(7) רמ"ג אורח (לחודש) לחוד י"ד, ב'.

(8) רמ"ג אורח (לחודש) לחוד י"ד, ב'.

(9) תנו"ג פ"ט (מס' ספ"ב ואילו).

(10) שבת פ"ט ב'.

(11) חטא ל' ל' זכמ"ש. מנחות ע"ב פ"א

(12) ראה ברכות כ"ג.

(13) וראה גם אורח חטא ע' אהמלד ואילו.

(14) ברכות ל' ב'.

(15) ממ ב' — ד"ה מנח'.

ר"בי אור מקום עליו ביותר (שלמעלה מבחינת החורה כמו שהיא בגילוי) ואור זה כוסע את כל הפרסאות והמסכים שבין אצילות לר"ע, עד שגם בכי"ע נעשה איהו וגרמוהי חד כמו באצילות.

ו' וביאור הענין (השייכות דצבאות הוי' לשם צבאות) בעומק יותר, הנהג

שם צבאות הוא בנצח והוד. ומבאר כי"כ מ"ח אדמו"ר בהמשך

דיום ההילולא"י, שמדת הנוצח נטע ומשרש בעצם הנפש ובשכיל נצחון

המלחמה מתגלה מעצם הנפש. ולכן ע"י העבודה דמת הנצח, נצחון

המלחמה (עם נה"כ), נמשך ומתגלה מעצמות אור"ס, כמבואר בארוכה

בההמשך, ובארוכה יותר (עם כמה פרטים נוספים) כדו"ש כי"כ אדמו"ר

(מהר"ש"כ) ג"ע, עד לענין צדקת פרונו בישראל, פרונו לשון פרונו ע"ד

מיש"י פרונו השב ירושלים בלי חומה, למעלה ממדוה"ג, ועפ"ז יוכן מה

העבודה דצבאות הוי' ממשכי"ס שם צבאות, דהנה יודעה חרות הרב

המגיד"י (בענין בני נמלל בגמשתו של צדיקים"י, דישראל גם קודם

שבואו (קודם כל סדר ההשתל שאודותו נמל"ד) ה"י נחמק צורחם כו

ית'. וע"י עבודה בני נמשך ומתגלה ענין זה. ולכן ע"י העבודה דצבאות

הוי', נמשך שם צבאות, כי שם זה הוא (כנ"ל) בנצח והוד, וכמו שמבאר

אמור"י: בארוכה שהאחיות דשם צבאות וסדרן (כ"כ, ב' יוד"י דאל"ת, ו"ח)

מורים על נצח והוד (נפ"ד"ס) וככ"ל בקבלה אחת דשם צבאות הוא גם

ביסוד, אבל מה שנוגע כאן הוא ענין שם צבאות כמו שהוא בנצח והוד.

ומכ"ל שצורחם של ישראל חקיקה ב' ית' (כנ"ל), לכן ע"י העבודה דצבאות

הוי' העבודה דנצח, נעשה ענין שם צבאות שהוא בנצח (והוד). והיינו שע"י

העבודה דנצחון המלחמה, נמשך ומתגלה מעצמות אור"ס, וע"י המשכה זו

נעשה איהו וגרמוהי חד (גם) בכי"ע.

וזה נזמן כח על עבודה הנדורים בזמן הגלות, און מיטעמען כל הענינים,

כלי כסף וכלי זהב ושמלות"י, בגאולה העתידה שמה"י ביד רמה (כמו

שהיה"ה הגאולה דיצ"מ, כמ"ש כימי צאתך מארץ מצרים אראנו נמלאות),

שע"י מעשנו ועבודתנו כמשך זמן הגלות"י ובפרט בעקבתא דמשיחא יה"י

ונב"י ישראל יוצאים ביד רמה לקבל פני משיח דצקנו, במהרה בימינו ממש.

(61) פ"א ואילו.

(62) ד"ה בעצם היום ג' פ"ח. והביאו לעיון חר"ע.

(63) שופטים ה' י"א.

(64) ובר"ב, ה'.

(65) אורח ב' פ"ג. וראה שם א' א' לקרא במחלוקת.

(66) רות ובה רמ"ב. ב"ד פ"ח ז'.

(67) לקסי לוי"ג לומר אורי ע' רפ"ג.

(68) ש"ר השמות פ"ב (קרבן לטו"ט) וראה גם מאר"א שם וגי' למא"א שם.

(69) כ"א י"ב, ל"ה.

(70) מ"כה ו' טו.

(71) ראה תניא רמ"ל"ג.

מעלים את המחצית העליון, עשר כחות דנהיא, ערין הוא להמי דקאי על ראש שלמלה, כי עיי (שחכיה עורו חיז) מעלה את עשר כחות נפשו, שהנשמה ירדה למטה, והרשות והיכולת נחנה לכל אדם וכו', וערין פועל עליה כביכול גם בשכינה וכו'.

ד) ובהזו יוכן מה שמקיים לכפר על נפשותיכם שערין פועל חקונו של החסאים עד לחטא העלן בלי מליון שערין הבוררים מתעלה למקום נעלה ביותר, בחי הוהו שקדם אל החקונו, ולמעלה מזה, במקום שיעקב הוא הכבוד (וכמשל השפופה שהטיפה הנכנסת ראשונה תצא אחרונה), עד למעלה מזה, במקום ששניהם שוים, הלא את עשו ליעקב, עד לבחי אחרות הפשוטה, והי פשוט הוא שמשם נמשך חקונו כל המדרגות והמלאים וכו'. וזהו ענין עשרים גרה הגיל, דאיותא בספר הבהירי: עיס מלמטלמיץ לא ידענו מלמעלמיט ידענו, כי עיי העבודה נבחי עיס מלמטלמיץ ממשכים מבחי לא ידענו, שלמעלה לגמרי מעניו הידיעה וכו'.

וזהו גם מה שזה היי החקונו לחטא העגל, דחטא העגל היי כאשר כושש משה לדרת גויי, וארלי: אית כושש אלא באו שש, שבאה שעה ששית, תצי הויס ולא בא, והחקונו לזה הוא עיי העבודה דמחצית השקל דקאי.

ה) והמה כשם שערין נתינת מחצית השקל הקרינו קרבנות בכל השנה, ערין בעבודה, שציל העבודה הגיל בכל השנה, וכאופו של שמחה וטוב לב, מרוב כל, היינו דחמורת זה שהי חוסר כל יהי מרוב כל, ולמעלה מזה, שהי יסיה שעה אחת בחשבה ומעשים טובים בעוהזי מכל חי העוהזי, אלא שממני טעם הדוע לזרם, היי עכשו אין הענינים בטוב, ובקרב ממש יהי ונגלה כבוד היי וראו כל כשר חרזי גויי, ויהי שבקרב נקיים מצות מחצית השקל כבהמיק השלישי, נשמות בניסים ולחור כריאות הנכונה ובהתחבה, והקיצו ורנו שוכני עפר: ואהרז ומשה עמהי, וקהל גדול ישוכו הגוי, בקרב ממש.

- 27) ראה רמב"ם הל' חשונה פ"ה.
- 28) פריי עה"ס תולדות כה' נה מביד פ"ג, ח.
- 29) מלאי א, ב.
- 30) פקיעא, והא נפרדט שפיז רפיז, לקיח חקטא מט ג.
- 31) תשא ל"ב, א.
- 32) שנת סמ"א, והא נפרדיי עה"ס.
- 33) ראה אהר"ח שם ע' אהתקנא ועוד.
- 34) אהר"ח פ"ד מ"ג.
- 35) שפיז מ"ב, ה.
- 36) שם כ"ב, י"ג.
- 37) חמא ה' ב' וראה גם חרזיה אחז — סמוחא קיז, ג.
- 38) רמב"ם לא, ח.

פירוש העין במשנות, דאי עומדין להחפלי, היינו שאינו שייך ענין החפלה אלא מתוך כבוד ראש, ומביא עיי את פירוש ההימ נייעי שהחפלה חוהי על הכבוד שבראש, דכאשר מתחלל על החסרון, לא יתחלל על החסרון שלו כיא על החסרון שלמעלה, כי לא יש חסרון למטה שלא יש חסרון למע, ומבאר, דענין החסרון מראשי קלני מורויע, דשכינה היא בחי המלכות שיש בה עליות וירדות וכו', והיניע הכבוד ראש דשכינה, וזהו אין עומדין להתחלל אלא מתוך כבוד ראש, היינו על הכבוד והחסרון שבראש, ואח"כ מביא את פירוש רבינו הוי"ו (וכיה גם בדיה אין עומדין להתחלל פליס מרח אדמירי) דראש קאי על נשמות ישראל. ישראל לי ראש, ובהו ישנו ענין הכבוד ראש, שערין העונות, וכמשיי כי עונותי עברו ראשי כמשא כבד יכבד ממני.

וזהו אין עומדין להתחלל אלא מתוך כבוד ראש, ועיי החפלה הנה לא זו בלבד שמבטל את הכבוד ראש, אלא עוד ואת שנעשה שאו את ראש גוי בניי גוי לגולגולתום (כמבאר בלקיח ריפ במדבר) שמוכי את ראש עד לבחי גולגולתום, שלמע מראש, וזהו עיי העבודה כבדו נהי, שערין מנבי את הראש דנהיא, כי שיש נהי והא בחי החוזה שקדים לחקונו, כי עשו הוא כנה הגודלי, והאדרת מרובים דחיהו מעלים את האדרת דחקונו.

ג) וזהו ענין מחצית השקל, שהחזינה מלמטה הוא רק מחצית, וכחורת דהימני צורה המסילמיס ואיז כביכול, ומרזליי חמתי האומתי, היינו, שערין עבדותו נעשר הבהות שלו היי פועל עלי גם למעלה, וכעבודתו גומא ענין מחצית השקל הוא, שמעלה את עשר הכחות דנהי, ועיי פועל עליי בנהיא, ונכיל דהאדרת מרובים דחיהו מעלים את האדרת דחקונו.

ויש לומר, דזהו גם הקישורין דבי הפירושים כבוד ראש, ראש שלמעלה וראש דגשמה (נהיא), כי כשם שערין בירור עשר כחות דנהי, עשר גרה,

- 16) אית (הצאת קה"ת ק"ד, ג).
- 17) חגיגה ט"ב, ב. סהרודי ט"ב, א. במשנה.
- 18) נודם כחית' חש"ב ע' 89 ואילך.
- 19) חוליס לוח ה'.
- 20) במדבר א, ב.
- 21) תולדות כה' נה, וראה חר"א בשלה ס"ג, ובכ"ס.
- 22) ראה סדיה זה יתנו וסדיה כי תשא תריעה (ומשך תפרי"ב ח"ב ע' תמ"ד, חמא).
- 23) אית מתי, ד ואילך: הבהא הנהבאה באהתי להחלים חת ו (פי שנו ואילך), ובאריכה — תמשי תפרי"ב שפיז ואילך (שם ע' תש"ש ואילך), ונגודין — באהתי תשא ריש ע' אהתקנא, חוליס שם.
- 24) בעקודי י, ב.
- 25) שושיז פ"ה, ב.
- 26) וראה אהר"ח תשא ע' אהתלה, וכמה פ"ח שם ע' רסו — הקישור באופו אחז.